СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 190. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 16. серпня, 1928. VOL. XXXVI. No. 190. Jersey City, N. J., Thursday, August 16, 1928. THREE CENTS.

ВЕРЕСЕНЬ -- МІСЯЦЬ СИРОТИНЦЯ-ЗАХИСТУ У. Н. СОЮЗА.

БУРЯ НА ПОЛУДНІ НЕ ВТИХАЄ

150 МИЛЬ ЗЕМЛІ В ФЛОРИДІ ПІД ВОДОЮ. ВЕЛИКІ ВТРАТИ НА ПОЛЮ В ЯРИНІ Й ОВОЧАХ. КОМУНІКАЦІЯ ПЕРЕРВАНА.

ДЖЕКСОНВИЛ, Флорида, 14. серпня. — З Флориди перейшов гураган до Джорджії і там продовжує дальші спустошення. В Флориді злива треває далі. Вода в озері Окічобі підноситься і можна надіятися нової повені. А досі і так земля на 150 миль під водою. До малих осель навіть дістатися не можна, бо комунікація перервана. Навіть годі порозумітися, бо телефони і телеграфи не функціонують.

Одинокий Червоний Хрест дає сяку-таку допомогу і годує людей.

СПРОНЕВІРИВ $2,000,000.

НАДУЖИВАВ ФОНДІВ АСЕКУРАЦІЙНОЇ КОМПАНІЇ, ЯКОЇ БУВ ГОЛОВОЮ. СТРАТИВ НА СПЕКУЛЯЦІЯХ.

ШИКАГО, 14. серпня. — Заступник президента Міжнародньої Асекураційної Компанії в Сент Луїс вніс до суду донос на президента компанії Рой Тумбса, обжаловуючи президента в спроневіренню $3,500,000. Наставлений судом ресивер ствердив, що Тумбс спекулював фондами компанії і виставляв на її імя чеки і інкасував їх, але не давав покриття. Втрати виносять $2,000,000. Тумбс мав уживати грошей до спекуляцій на біржі. На разі його випущено на волю за бондом в сумі $10,000.

СМИТ ЗА МОДИФІКАЦІЄЮ АКТУ ВОЛСТЕДА.

ЗАЙМЕ В ТІЙ СПРАВІ ВИРАЗНЕ СТАНОВИЩЕ В СВОЇЙ ПРОГРАМОВІЙ БЕСІДІ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 14. серпня. — Програмова бесіда Смита вже готова. Супроти того, що Гувер висказався так гостро проти всякої зміни конституції в справі прогибіції, Смит буде змушений заняти рівнож виразне становище. Він заявиться виразно за зміною акту Волстеда.

БУДЕ ВІДПОВІДАТИ ТІЛЬКИ В ЦЕРКВІ.

СМИТ НЕ ХОЧЕ ВЕСТИ З СТРАТОНОМ НІЯКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДЕБАТИ. ХОЧЕ ВІДПОВІДАТИ ЯК ҐОВЕРНОР СТЕЙТУ ПЕРЕД ГОРОЖАНАМИ СТЕЙТУ А ПАРОХІЯНАМИ СТРАТОНА.

НЮ ЙОРК, 14. серпня. — Ґовернор Смит вислав до пастора д-ра Стратона коротке письмо, в якім взиває його дати коротку відповідь, чи він годиться на те, щоби повторити в своїй церкві ті закиди проти ґовернора, які вже Стратон раз в тій церкві підніс і чи Смит може на тім самім місці дати Стратонови відповідь. Смит домагається відповіди: так або ні.

УБИЙСТВАМ НЕМА КІНЦЯ.

ЗАБИТО НА ОЧАХ МНОГИХ ЛЮДЕЙ КОЛЕКТОРА ВІД АСЕКУРАЦІЇ, БАТЬКА ПЯТЕРО ДІТЕЙ.

НЮ ЙОРК, 14. серпня. — Трох молодих людей стрілило чотирма наворотами до Люї Стабіле і забили його на місці. Багато людей приглядалося тому з вікон сусідних мешкань, а було це в Бруклині. Вбийники грошей не забрали і не знати, що за причина вбийства.

Стабіле лишив пятеро дітей, а забито його в часі, коли колектував іншуренс.

ЗНАЙШЛИ ДОСЛІДНИКІВ, АЛЕ ВЖЕ ПОГИБШИХ.

ОТТАВА, Онтаріо, 14. серпня. — Канадійська гірська поліція віднайшла тіла славного англійського дослідника Джана Горбі і його двох товаришів. Знайдено їх в кабіні над Гудсонським заливом на півночі, де вони померли з виснаження. Шукали за ними через 18 місяців.

50,000 З НЮ ЙОРКУ ДО ОЛБАНІ.

НЮ ЙОРК, 14. серпня — Тамані Гол висилає 25,000 своїх сторонників до Олбані, щоби були присутні на святі, коли Смит буде приймати кандидатуру на президента і виголосить свою програмову бесіду.

Залізнична компанія Ню Йорк Сентрал готується перевести принаймі 50,000 людей до Олбані.

$50,000 НА КАМПАНІЮ ЗА СМИТОМ.

НЮ ЙОРК, 14. серпня. — Пієр ді Понт, один з найбільших американських промисловців, що тому кілька днів заявив, що хоч республиканець буде голосувати за Смитом, зложив $50,000 на покриття коштів передвиборчої агітації Смита. Джан Рескоб, приймаючи ту жертву, від імени народного комітету демократичної партії заявив, що їх не вістрашує величина жертви. Вони будуть брати і найбільші жертви, бо будуть враховуватися з кождого цента. Всі будуть знати, скільки грошей ввійшло і хто жертвував та скільки видано.

ТРЕБА МОДЕРНІЗУВАТИ КИТАЙ.

ВИЛІЕМСТАВН, Масс., 14. серпня. — Др. Лівер Бейкер, екокоміст з департаменту хліборобства, мав у Політичнім Інституті виклад про економічне положення Китаю. Він заявив, що Китай зможе піднестися тільки тоді, коли заведе у себе модерну промислову систему. Але тоді потерпить Америка, а головно Европа, бо вони не видержать конкуренції з Китаєм і його дешевим робітником. Таку конкуренцію відчуває болючо вже тепер Англія, особливо в текстильнім промислі, не можучи побити японських і китайських дешевих ткальних виробів.

ЗІ СВІТА

ПАРИЖ. — Французький авіятор Кост закінчив приготовання до лету через Атлянтийський океан. Разом з ним летить лише його механік Белонт.

ГАВАНА, Куба. — Тутешня поліція розкрила заговір на життя міністра справедливости Марії Бурак.

ЛОНДОН. — Вагабіти під командою Фезаль Ед Довіша напали на територію Ірака. Кожного, кого зустрічали в селі, убивали. Іракський та анґлійський уряди вислали аероплянии та військові автомобілі на місце нападу.

МЕКСИКО СИТІ. — Мексиканський авіятор полковник Роберто Фієро збирається без остановки перелетіти з Мексика до Гавани.

ПАРИЖ. — Ракефелер подарував 200,000 долярів на Паризький Національний Історичний Музей. Там же буде зорганізований ботанічний відділ. Разом з сумою, призначеною французьким урядом, фонд будови музею складає 280 тисяч долярів.

ЛОНДОН. — Бувший член ліберальної партії, а тепер один з лідерів робітничої, Кенворти, в розмові з американськими кореспондентами сказав таке:

„Я думаю, що положення трох партій в Англії ще цього року виявиться. На першому місці буде робітнича партія, на другому консервативна, а третє місце займуть ліберали.

КАЛЬКУТА, Індія. — Уряд доміції Індії звернувся з домаганням зміни конституції. Зміни мають торкнутися передовсім управи губернаторів та вищого суду.

ТОКІО. — Японці потрохи кидають Китай. 5 нових компаній відїхало з Тієнтсіна. Передають, що Японці мають забрати з Шантунгу 6 дивізій, які треба переґрупувати на зиму.

САЛЯМАНКА, Еспанія. — Тут нібито віднайшли нову Джоконду безсмертного маляря Леонарда Да Вінчі, підпис котрого відкрили на полотні. Найбільші спеціялісти-експерти розсліджують правдивість „нового" шедевру.

ШАНГАЙ. — Знавець китайських та японських справ Анґлієць Путам Віл зробив сензаційне відкриття. Після його твердження манджурського диктатора ґенерала Чан-Тсо-Ліна вбили японські жовніри. Причиною цього, по думці Анґлійця, було те, що Чан-Тсо-Лін думав припинити горожанську війну й прийти до порозуміння з націоналістами.

ЛОНДОН. — Напруження відносин між Манджурією та Японцями побільшується. Чан-Тсо-Лянг опинився в дуже тяжкому положенню. З одного боку націоналісти, з якими хотів би диктатор погодитись, а з другого Японці, котрі бояться, що націоналісти можуть їх вигнати з Манджурії і тоді пропадуть величезні капітали, які вложили там японські капіталісти.

ПАРИЖ. — Доктор Поль зробив сензаційну заяву в справі таємничої смерти капітана Левенштайна. Після його твердження бельгійського капіталиста отруїли, а вже потім він упав до каналу.

АЛЬКОГОЛЬ В ГОТЕЛЮ Д-РА СТРАТОНА.

ҐРІНВУД ЛЕЙК, Н. Й., 13. серпня. — Протестантський пастор др. Стратон, що накинувся був у своїй церкві на Смита, перебуває тут на вакаціях і мешкає в своїм готелю. Серед розмови з репортером довідався, що в барі його готелю продають віску. Він заявив, що нічого про те не знає, бо думав, що в барі продають тільки солодкі напої. Пастор звернув увагу репортерови, чому він сам не доніс про те поліції, а репортер заявив, що він звернув увагу тому, що продавав. Але той сказав, що що іншого говорити в церкві, а що іншого бизнес. Тоді Стратон сам доніс до поліції на свій власний готель.

ПРИСУД У ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

Перед окружним карним судом в Тернополі відбулася в днях 19, 20 і 21 липня карна розправа проти українських студентів, яким закидувано шпигунство в користь Радянської України. Пятьох обвинувачених визнано винними злочину шпіонажі і засуджено: Ямрозіка, Вацика і Христенка по півтора року тяжкої вязниці, Равлова на 1 рік тяжкої вязниці, а Єндриса на півтретя року тяжкої вязниці. Решту обвинувачених увільнено.

УКРАЇНСЬКІ АРТИСТИ В ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ.

Народній Комісаріят Освіти відрядив цього року до західньої Европи багатьох українських артистів і режисерів, що мають вивчити театральну справу й справи кінематографії в західній Европі. Серед них є артисти Крушельницький, Гірняк, і Сердюк та режисери О. Довжен і Ф. Лопатинський.

ЗБИРАННЯ ЕТНОГРАФІЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ НА ПОЛІССІ.

Етнографічна Комісія відрядила свого наукового співробітника Н. Дмитрука для збирання етнографічних матеріялів по найстарших місцевостях Полісся.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ОПЕРОВОГО МИСТЕЦТВА.

Київська опера цієї зими має налагодити широку популяризаційну роботу. До кожної опери безкоштовно роздаватимуть лібрето з поясненнями, а перед найважливішими операми читатимуть коротенькі реферати.

„ВЕСНЯНА КАЗКА".

Композитор Вериківський закінчив новий балет під назвою „Весняна казка". Балет написано на сюжет драми Олеся тієїж назви. Балет має піти цього сезону в Харкові і Київі. Крім того композитор Вериківський на замовлення ДВУ закінчив три тріо Степового, додавши до них фортепяновий супровід.

ОРДЕРИ І ТИТУЛИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Чехословацький уряд виготовив проект закону, який касує попередню ухвалу про скасування ордерів і титулів. Показалося, що є заслужені люди в Чехословаччині, яких можна нагородити лише ордером або титулом, але закон це забороняє. Натомісць закон дозволив наділювати ордерами чужих громадян. Тепер новий закон позволяє декорувати і чеських громадян. Всі відзначення першої класи, крім відзначень за хоробрість, дістане передовсім президент республики.

ДИТЯЧА ТРУДОВА С.-Г. СТАЦІЯ.

Секція київської наросвіти міськради ухвалила утворити в Києві окружну дитячу трудову технічну с.-г. стацію. Стація буде центром керівництва дитячої позашкільної діяльности в напрямі збудження творчих процесів як у дітей установ соцвиху, так і піонірів. Робота трудової стації буде поєднана з роботою київської педагогічної біостації.

УКРАЇНСЬКІ ВЧЕНІ ЗА КОРДОНОМ.

Цього року Укрголовнаука відрядила за кордон багатьох українських учених. Серед них академик Тутківський, академик Фомін, проф. Опоков та инші київські і харківські вчені. Усі вони виїдуть цього літа до ріжних країв західньої Европи.

ПОЛЬСЬКИЙ ЛІТАК НЕ ДОКАЗАВ ШТУКИ.

30 липня вилетів з Варшави польський літак до Багдаду, щоби через Каїро повернути назад до Польщі. Літак долетів до Багдаду, але там розбився. Притім убився польський обсерватор, поручник Шалас. Іншим членам залоги не сталося нічого.

ШТУКА ХЛОПЦЕВІ НЕ ВДАЛАСЯ.

В Лондоні, Онт., молодий фармерський робітник Джонстон хотів показати штуку своїм товаришам. Він засвітив сірник і подув газоліною на сірник. Штука не вдалася. Поки хлопець успів зміркувати, що сталося, полумінь пішла по його лици та грудях. Хлопця з сильно попаленим лицем, руками і грудьми відставлено до шпиталю і є можливість, що вийде.

ЗНОВА ЗАСУДИЛИ УКРАЇНЦІВ НА СМЕРТЬ У ЛЬВОВІ

ВИРОК В СПРАВІ НАПАДУ НА ПОЧТУ.

ЛЬВІВ (почтою). — Поляки для Українців мають одну тільки кару: смерть.

Ось тільки що покінчився новий процес шістьох Українців, яких обвинувачували в нападі на почту. По шестидневній розправі суд виніс вирок, після якого 2 обвинувачених, Одинця та Плахтину, засуджено на смерть, Качмарського на 5 років вязниці, а Мироша на 7. Двох обжалованих, а то: Скіцького та шофера Штокало передано до звичайного суду. Засуджені спокійно зустріли вирок. В останній хвилі, коли засуджені мали вже йти на екзекуцію, з Варшави прийшла заміна кари смерти на тюрму.

ПОЛЬСЬКА ГОСПОДАРКА.

ВСЕ ДОБРЕ, КАЖЕ АМЕРИКАНЕЦЬ, ТІЛЬКИ ДЕФІЦИТ НЕ ЗМЕНЧУЄТЬСЯ.

БЕРЛІН, 14. серпня. — Американець Дюї, якого поставили американські капіталісти контролювати фінансову діяльність польських урядників, каже, що Польща вирівнала свій баланс, зреґулювала буджет та що все йде добре. Але далі той самий Американець признається, що безробіття в текстилькій промисловости збільшується, та що тільки за один місяць червень названа промисловість мала 10 міліонів долярів дефіциту. За останніж 6 місяців загальна сума дефіциту виносила 62 мілони на суму 113 міліонів польського експорту.

ПОЛЬСЬКІ АВІЯТОРИ ПОЛЕТЯТЬ НА АЗОРИ.

ЩЕ ДВА ДРУГІ ПОЛЬСЬКІ „РИЦЕРЖЕ" ЗБИРАЮТЬСЯ ЛЕТІТИ ДО АМЕРИКИ, АЛЕ НЕ ВПРОСТ, А ЧЕРЕЗ АЗОРСЬКІ ОСТРОВИ.

ВАРШАВА, 14. серпня. — Після „славного" лету польських авіяторів, які втікли з середини океану, ще двох нових зголосилося до здобуття слави для Польщі. Капітан Ковальчик та Кліш, котрі находяться в Торні, готуються до лету, але через Азори. Перед кількома днями вони заявили, що летітимуть дорогою Німців, але тепер передумали і змінили плян. Вилітають вони на морському аероплянї, який, коли би впав на воду, міг би пливати.

ВАТИКАН НАЗИВАЄ КАЄСА „ВБИЙНИКОМ".

ПАПСЬКИЙ ОРҐАН КАЖЕ, ШО ОБРЕҐОНА УБИВ КАЄС. ПОРІВНЮЄ МЕКСИКАНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА З ТРОЦЬКИМ.

РИМ, 14. серпня. — Папська ґазета і офіціяльний орґан Ватикану „Осерваторе Романо" заговорив про Каєса, президентські вибори в Мексику та „вбийника" Обреґона. Ґазета перечислює особи, що загинули підчас президента Каєса. „Смерть Каранци, Ґомеса та Сарако лежить на совісти Каєса, а вбивство Обреґона так само було інспіроване Каєсом" — каже орґан папи.

ПОВСТАННЯ НА ДОНУ.

КОЗАКИ ДОМАГАЮТЬСЯ САМОСТІЙНОСТИ.

БЕРЛІН, 14. серпня. — Сюди дійшли чутки, що нібито донські козаки червоної армії, яка стоїть в Донській области, повстали проти большевицької влади. Повстанці зірвали большевицькі відзнаки і домагаються відділення Дону від Москви.

Причина до повстання — господарська політика большевиків. Козаки невдоволені з поведення хлібних закупщиків та низькими цінами на збіжжа, яке під примусом мусять продавати державі. Для ліквідації повстання прислані спеціяльні війська з московських та петербурських робітників.

ІТАЛІЯ ЗАДОВОЛЕНА ПІДПИСАННЯМ НЕТУНСЬКОГО ДОГОВОРУ.

БІЛҐОРОД, 14. серпня. — В Югославії спокійно. Італійські ґазети задоволені з перебігу останніх днів. Тільки в Хорватії підписання договору викликало обурення, бо хорватські депутати не були присутніми при ратифікації. Вчора відбулося зібрання Хорватів, на якому постановили вважати головою партії Стефана Радіча, не дивлячись на його смерть. Вибрання на керовника партії Мачека потягло за собою протисербську демонстрацію. Юрба руйнувала стенди, де продавалися сербські ґазети. Багато Сербів та Хорватів поранено підчас бійок.

РОБІТНИКИ ПОРИВАЮТЬ З МОСКВОЮ.

ГАҐА, 14. серпня. — Дві голяндські робітничі орґанізації, синдікалістичний центр та Національний Робітничий Союз які нараховують 20,000 робітників, вирішили пірвати всякі зносини з Профінтерном (Професійний Інтернаціонал) і вернутися до Другого Амстердамського Інтернаціоналу (не комуністичного).

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БАТЬКО СВОЇМ ДІТЯМ

Як це кождий може легко завважити, У. Н. Союз вже від довгого ряду літ звертає свою особливішу увагу на наше молоде покоління, а особливо на діти членів Союза. У. Н. Союз бажав би, щоби хоч діти Союзовців пішли слідами їхніх батьків, щоб дорожили нашою минувшиною, нашим національним іменем і вдержали той національно-культурний і матеріяльний доробок, який передадуть батьки дітям.

І от тому то У. Н. Союз, як добрий батько, рішив видавати для членів Молодечого Департаменту **МОЛОДЕЧИЙ ЖУРНАЛ**. Рішив видавати, хоч це получене з значним матеріяльним видатком та трудом. Бо видавати в наших обставинах український журнал на англійській мові річ дуже важка, бо треба перебороти важкі перепони, щоби дібрати відповідний матеріял. А кошти видавництва обмежені, а через те і праця і співробітництво в журналі мусять до цего пристосуватися. На те все не звертаємо одначе уваги, а докладаємо всіх зусиль, щоби дешевим коштом і о власних силах дати українській молоді в Америці оригінальний матеріял про українську культуру в минувшині і теперішности.

ВЖЕ ВИЙШЛО ТРЕТЕ ЧИСЛО МОЛОДЕЧОГО ЖУРНАЛУ: „THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE". Звертаємо на него увагу наших членів-батьків. Возьміть його в руки і перегляньте. Прочитайте, як в короткім часі наш журнал викликує серед молоді чимраз то більше зацікавлення. ПРОЧИТАЙТЕ, БАТЬКИ, ЯКІ НАШІ ДІТИ ПИШУТЬ ГАРНІ ВІРШІ, ЯК БЄ В НИХ УКРАЇНСЬКЕ СЕРЦЕ, ЯК УКЛАДАЮТЬ БАЙКИ, ЯК НАДСИЛАЮТЬ НАМ РИСУНКИ І РІЖНІ ЗАПИТИ. Прочитайте, українські батьки, що МИ ХОЧЕМО, ЩОБИ І ІМЯ ВАШОЇ ДИТИНИ БУЛО УМІЩЕНЕ НА СТОРІНКАХ ЦЕГО МАГАЗИНУ, МИ ХОЧЕМО І ВАШУ ДИТИНУ ЗРОБИТИ КРАЩОЮ, БЛАГОРОДНІЩОЮ, ТАКОЮ, ЩО СТРЕМІЛА БИ ДО ЧОГОСЬ ВИЩОГО, ЩО СТАРАЛАСЬ БИ ВАШЕ БАТЬКІВСЬКЕ ІМЯ І ІМЯ УКРАЇНСЬКЕ ПІДНЕСТИ, ЩО ХОТІЛА БИ ВИБИТИСЯ І ЗАІМПОНУВАТИ ДРУГИМ: ЗНАННЄМ, БЛАГОРОДНІСТЮ, ВІДВАГОЮ БОРОТИСЯ І СТРЕМІТИ ВСЕ ВИЩЕ І ВИЩЕ. Ми радо містимо кождий подвиг української дитини в Америці в спорті, в науці чи в штуці. Ми й подаємо заразом образи з нашої минувшини, щоби діти знали, що коли вони тепер ідейні, благородні, відважні і вибиваються на чимраз більш передові місця — то це лиш ознака, що вони дійсні і вірні потомки славного українського народа.

Отсей дарунок У. Н. Союза для наших малих членів і читачів повинен наклонити наших батьків, щоби вони самі ставали членами нашої організації та щоби вписували своїх дітей, якщо хочуть мати з них дійсну потіху в першу чергу для себе самих, а далі і для українського народу.

БАТОГОМ ПО КАЛЮЖІ.

Ще в краю часто доводилося бачити дітей, які після зливи весело вибігали на вулицю бавитися. Помахуючи батіжками в руці, вони з великим захопленням ляскали ними по калюжах. Раділи, коли бачили, як при кожному ударі батіжка летіло болото та заляпувало побілені хатинки, вікна, а то й попадало часами і в лице якому небудь статечному господарю, що нагодиться під таку хвилю забавки дітей. Регочуться й радіють діти при вигляді багнюки, що розпліскується навколо, бо їм здається, що це наймудрійша їхня забавка. Так бавляться діти поки зрештою хтось старший не нагримає на них, або й загляне туди, звідки ноги ростуть. Звичайно дітям це не подобається й вони навіть не розуміють, чому за таку „милу" забавку їх бито.

На жаль, є богато й дорослих людей, що не придатні до певної реальної праці, але все бавляться в такуж діточу гру. Все ляскають батогами по воді, по калюжі, думаючи, що саме це реальна праця. Така забавка дорослих дітей вже не є такою невинною, як малих дітей. Вона завдає величезну шкоду, не лише замазуючи багном певні народні та національні будови, але й підриваючи та часто руйнуючи їх. Вони в свойому захопленню у власнім лясканню зробленим з клоччя, або з брудної ганчірки батіжком, бачуть свою перемогу. Їм здається, що на ляскіт їх пнуться десятки, сотки, а то й тисячки народу. Їм здається, що инші сміються не з їх власної забавки, але з тих, кого вони каляють. Тим потішають себе, та черпають в собі дальшу енергію для більшого завзяття. Але приходить час: калюжа вся виплескана, каляти вже більше немає чого й немає кого й такі „діти" стомленими йдуть на відпочинок, поки знову десь не пройде злива й знову їх не потягне до калуж.

Таким ляскалам здається, що одинока корисна робота для свого народу, одинокий шлях до визволення його з рабства є власне їх ляскання по калюжам. Їм здається, що не щоденна позитивна, будуюча сіра праця над створенням національних організацій, національної культури, вироблення певного національно-державницького світогляду в широких масах народу і т. д. є корисною й приспішуючою визволення батьківщини, але навпаки, їх пустомельство, їх ляскання є такою роботою.

Тому вони часто стають в позу вояків, роблять вигляд страшної агресивности, грозять на словах всім ворогам України, гадаючи, що для визволення нації вистарчить одних гістеричних викриків та погроз. Їм здається, що досить крикнути: „хочемо й воліємо інтервенції проти большевиків", як відразу чужоземні полки підуть битися за інтереси нашого народу.

Ось таку позу, такі гістеричні викрики вони називають войовничістю, мілітаризмом, активністю, а всю дійсно реальну, позитивну працю, що будує та скріплює фундаменти майбутньої української державности, що накопичує засоби на рідних землях за ту державність, вони називають пацифізмом. Коли борець хоче побороти, коли боксер хоче побити, коли якийсь грач хоче виграти, то він знає, що одного бажання своєї перемоги, одного залякування та погроз свойому противникові мало, а треба до того готуватися пильно й часто довгими роками. Треба „в поті чола свого" перед рішаючою битвою поробити богато вправ, велику підготовку, й не лише фізичну, але й психічну. Хто цього не робить, той ніколи не виграє, а вигравши програє, коли перестає тренуватися до слідуючого бою.

Але ті крикуни, що подібно дітям ляскають своїми словесними батіжками, про цю просту істину забувають і тих, що працюють над підготовкою до рішаючого бою, каляють з своїх улюблених калюж.

Не слів, не пози войовничої й красивої потребує український нарід для свого визволення, а щоденної упертої, реальної праці. Праці, що утворює йому національно-культурні цінности, що скріплює його матеріяльно, що підносить його дух та гартує до національної боротьби, веде до національної єдности, бо лише це забезпечує успіх у боротьбі, а не гістеричні викрики про чужинецькі орієнтації, про інтервенції і т. д. Звичайно вести міжнародню пропаґанду треба, але не в імя інтервенції й не на словах лише в своїх ґазетках, яких жаден чужинець не читає, а таки серед чужинців. Хто ставить своїм завданням працювати на полі міжнародньої пропаґанди української справи, той мусить знайти шляхи до чужинців, а не видавати лайливі українські ґазетки, чи закладати інформаційні бюра, що інформують українські ґазети виписками з краєвої преси і приватних листів.

УКРАЇНІКА.

Повернувся з подорожи до Ленінграду й Москви керівник комісії Західньої України УАН. проф. Савченко. Проф. Савченкови пощастило знайти в Архіві Російського Ґеографічного Товариства невідоме досі листування про заснування південно-західного відділу Ґеографічного Товариства в Києві. Крім того проф. Савченко опрацював рукописний архів відомого історика Боянського. Цей архів має 1,350 рукописів, головним чином з Україники. Представник НКО УСРР при уряді СРСР удався до НКО РСФСР з проханням передати цей архів до історичної секції УАН.

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE YOU IN THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(За липень, 1928).

I. ПРИХІД:

1) З переносу з попереднього місяця		$ 196.56
2) Прихід в липні, 1928		1,002.26
Разом		$1,198.82

II. РОЗХІД:

а) ВИСИЛКА ДО КРАЮ:		
1) Інваліди ($350 на Дім Інв. а $100 на доп. інв.)	$450.00	
2) На оборону невинно засуджених	200.00	
3) Рідна Школа	150.00	
4) Ремісничa бурса у Львові	50.00	
5) Укр. Шпиталь у Львові	50.00	
6) Укр. Захоронка у Львові	50.00	
7) Читальня „Просвіти" в Жукові	50.00	
8) На охорону стрілецьких могил	25.00	
9) Кошти висилки і писем	10.75	$1,035.75
б) Кошти вдержання канцелярії		25.00
в) Кошти дороги		15.00
Разом		$1,075.75

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Загальний прихід в липні, 1928	$1,198.82
Розхід в липні, 1928	1,075.75
Остає в касі Обєднання з кінцем липня, 1928	$123.07

Обєднанне Укр. Орґанізацій в Америці.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться в годині 6-ій вечер, в суботу, 18. серпня, в гали У. Н. Дому, 214-216 Fulton St. Мітінґ відбудесь тому в суботу, бо в неділю люди відїзджають на Нову Україну. — Анна Погранична, предс.; Анастазія Огар, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 19. серпня, зараз по Сл. Божій, в парохіяльній школі на Ривер ул. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до вирішення. Також контрольори ще раз здадуть справоздання з приходів і розходів за пів року. Нових членів, як старших так і молодших, будемо принимати без вступного. — Гр. Сайкевич, предс.; О. Шийка, кас.; П. Саламаха, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і члениць, що мітінґ відбудеться в неділю, 19. серпня, зараз по Сл. Божій, около 1-ої години пополудни. Проситься членів прибути на означений час. Члени довгуючі нехай вирівнають свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — К. Марущак, предс.; Н. Хабінець, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 42, повідомляє, що мітінґ відбудеться в неділю, 19. серпня, в сали Укр. Народного Дому, 237 Hope Ave., в годині 2-ій пополудни. Є важні справи на порядку дня, а передовсім треба обговорити справу місяця вересня, котрий є призначений для Сиротинця-Захисту У. Н. Союза. Членів довгуючих напоминається вирівнати свої залеглости, щоб ненаражатись на суспендацію. — Вол. Мелеш, голова; Петро Капелюх, кас.; Василь Микитин, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Подається до відома членам Тов. Укр. Січи, від. 170, що місячні збори відбудуться в пятницю, 17. серпня, в годині 7-мій вечером, в гали під ч. 72 Моріс ул. На ці збори кождий член повинен обовязково явитися, бо є важні справи до полагодження. Також звертається увагу довгуючим членам, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — В. Пасічняк, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, подає до відома своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться у вівторок, 21. серпня, в годині 7.30 вечером точно, в гали де звичайно. Всі члени мають явитись на мітінґу, бо є дуже важні справи до вирішення. По раз остатний пригадується довгуючим членам, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости на сім мітінґу, бо будуть суспендовані без жадного оправдання. На сім мітінґу будесь принимати нових членів без вступної оплати. Не явившийся член на сім мітінгу в означенім часі заплатить кару 2 дол., а урядник 3 дол. — Мих. Бінашевський, предс.; Ст. Півторак, кас.; Андрій Іванів, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Архестр. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх членів і ченкинь, що звичайний місячний мітінґ відбудеться в Укр. Нар. Домі при ул. Colpers ч. 10, в неділю, 19. вересня, в годині 2-ій пополудни. Обовязком кождого члена є на сей мітінґ явитись і вирівнати свої місячні вкладки, щоб ненаражуватись на суспенду. Є важні справи до полагодження. Будемо принимати нових членів без вступного, тому користайте з нагоди, поки час. На мітінґу також буде справа Сиротинця У. Н. Союза. — Петро Венгрин, предс.; Іван Туринський, кас.; Ник. Попадюк, секр.

В. Кедровський.

1917 РІК.

(183)

Щодня появлялись такі офіціяльні повідомлення й по ним можна було легко бачити, на перекір заявам відповідальних осіб, що, мовляв, „шапками закидаємо большевиків", „все гаразд", „ми бємо їх", що большевики захоплювали в свої руки все нові й нові терени України, що крівавий перстень їх все звужувався навколо Києва. А ми, пнучись зі шкіри, товклися й виснажувалися все в томуже „біґові на місці".

14. грудня. Захоплена большевиками стація Лозова. Большевики відбиті з Олександровська. На фронті формальний голод. Большевики затримують продовольчі грузи, ті, що йдуть на фронт і вивозять їх на Московщину. На обєднаному засіданню ревкома й української армії 10. корпусу ухвалено не слухатися наказів Криленка. Ревком 11 армії та українська рада 35. корпусу постановили не допускати горожанської війни. Зїзд 8. сибірської стрілкової дивізії одноголосно ухвалив підлягати лише Ц. Раді. В 3. і 10 арміях спокійно. 13 сибірська стр. дивізія домагається переводу на Україну. В 34. корпусі тікають з позицій Московці.

Між иншим 34. корпус, що боронив, як я вже сказав раніше, підступи до Києва зі сторони фронту провадив цю акцію досить мляво й через фронт його просичувалося багато невеличких військових большевицьких відділів, які накопичувались у Києві большевиками замісць розброєних і вивезених їхних частей. Робилося це ними з метою підготовки повстання в самому Києві.

В додаток ґенерал Скоропадський, скористувавши наказ про демобілізацію „не уроженців України", видалив з свойого корпусу найліпший український боєвий елемент, що складався з сибірських Українців, які не бажали більше вертатися туди. Цю операцію він провів енерґійно, не дивлячись на протести Українців-Сибіраків, чим послабив корпус і привів його до значної втрати боездатности.

В розмові зо мною по прямому дроту, коли я вимагав від ґенер. Скоропадського дати пояснення цьому його поступованню, він задовольняючого пояснення не дав, зводячи все до того, що наказ не ясно був складений. Не дивлячись на те, що й корпусна Рада протестувала проти такого його розпорядження, а Сибіряки не хотіли лишати корпусу, він все таки перевів намічену ціль, а за короткий час сам покинув корпус, подавшись до димісії" ізза перевтоми і недуги".

Після того ґен. Скоропадський виїхав у Білу Церкву, де став на чолі „Вільного Козацтва", атаманом якого він був обібраний раніше, ще на першому зїзді цього козацтва в Черкасах.

15. грудня. На московському фронті появилися большевицькі ґвардейські війська під командою Муравйова, що розбив війська Керенського під Гатчиною. Рівне у ночі звільнене від большевиків. У Новгород-Сіверську розброєно большевиків. Стацію Пятихатки захопили большевики. Старо-Константинів теж захоплений ними.

16. грудня. Ґенеральний Секретаріят послав народним комісарам ультімат вивести з України большевицькі війська й в 24 години припинити напад на українські війська та територію. В противному разі Україна буде себе рахувати в стані війни з Московщиною. В Харкові розташувався штаб Антонова. По всьому Харкові розліплені плякати з написами: „Смерть Україні!" „Смерть Українцям!"

Большевики захопили Гомель, Хоробочі, Глухів, Павлоград, Чорнобиль. В Полтаві забито командира Богданівського полку Ластівченка. З Києва виїхали до Петрограду чужинецькі військові місії. С. Петлюра затвердив статут українського війська. Я приймав делеґацію, сім чоловік матросів, від „Центрофльоту" Балтійського моря, що прибули до Києва з метою перевірити „буржуазність" Центр. Ради. У Трапезунді зібрався український корпус і вимагає транспортів для негайної перевозки його на Україну; ми безсильні щонебудь зробити в цій справі.

З переходом до фактичного й формального стану війни остаточно зясувалося, що українізовані військові части, а також і сердюцька дивізія, що була під командою Ю. Капкана розташована у Києві, є малопридатні для упертої війни з большевиками, піддаючись легко їх пропаґанді. Повстала потреба творити нову українську армію, хоч не велику числом, але міцну духом і споєну певною дисципліною.

До цього часу внутрішній устрій українських військ, взаємовідношення в них командного складу та козаків були зовсім неуреґульовані. Всі ті накази про розпорядок і дисципліну в українізованих частинах, що видавалися раніше Ґенеральним Комітетом, були, так би мовити, декляративного характеру, а не перетворені у форму постійного закону (що, на мою думку, в ході революції і неможливо зробити) були давно забуті.

Українські військові частини жили тим внутрішнім розпорядком, або ліпше сказати безпорядком, яким жили й инші частини бувшої російської армії. Настрої, характер взаємовідносин між собою всіх військових були майже тотожні з неукраїнськими. Лише захоплені національним почуттям, національною ідеєю, вони більше довірчиво, по братерськи ставилися до свого командного складу та безапеляційно підлягали наказам своїх керуючих центрів. Це піддержувало в них більшу дисциплінованість та лад, ніж в инших.

Але до часу отвертої війни з большевиками українізовані частини були дуже фізично зморені, морально змучені постійною боротьбою за свої національні ідеали з тими перепонами, що завжди вони стрічали на свойому шляху. Дух відпорности в них швидко падав і вони все більше піддавалися впливові шаленої аґітації большевиків. Відповідної-ж контр-аґітації з нашого боку не велося.

Крім того в українізованих частинах значна більшість складалася лише з стихійного українського елементу, а тому вона була мало придатна до активної боротьби за національні ідеали. Отже свідомого елементу, готового свідомо й безумовно йти на всі жертви й смерть за національні ідеали, тоді була значна меншість в тих військах. В додаток до того він був ще й розпорошений в морі того стихійного, пасивного елементу. Це, звичайно, ударну силу націоналізованих військ дуже зменьшувало, а иноді і зводило її до нулі.

Це привело до того, що з міліонів українського війська активну боротьбу до кінця й повної загибелі вело лише не богато тисячів, а пізніше й сотень з ріжних українізованих військ.

До цього, може навіть в найбільшій мірі, спричинилася та пацифістична пропаґанда в українському війську й народі, яку проводили українські партії, що в той час вели перед на Україні. Український нарід і українські вояки ввесь час чули з уст своїх вождів ті слова, якими починається наказ Ґенерального Військового Секретаря про „Статут української народньої армії", що тоді розцінювався нашими політиками як надзвичайно рішучий крок в сторону мілітаризації, в сторону утворення міцної армії, чому мав з їх боку неґативне відношення до себе.

Між тим вступ цей, що мав бути висловом про необхідність армії та її доцільности, говорив про армію як про тимчасове зло, з яким доводиться покищо миритися постільки, по скільки того вимагають міняючіся обставини часу.

Наведу, ввесь цей уступ як характерне резюме тих думок про армію, навіть тих українських політиків, що визнавали потребу своєї національної армії й творили її всіма своїми силами, всім своїм розумінням. Ось що говорилося в той момент, коли Україна вже вся палала в крівавій боротьбі, коли московська червона армія, плюндруючи все, що було на її шляху, палила села, ґвалтувала жінок і розстрілювала їх чоловіків.

„Постійне військо до цього часу було засобом панування буржуазних кляс, відбираюче у трудового люду величезну кількість сил і засобів. Українська Народня Республика мусить прямувати до скасування всякого насильства, а значить і одного з найбільших засобів насильства — армії.

Але поки инші сусідні народи, що оточують Україну, не скасують своїх армій і можуть загрожувати незалежности України, доти Україна мусить мати армію сильну настільки, щоб одбити можливі напади на республику й охоронити свою свободу. Але ця армія мусить бути переформована в народню міліцію, як тільки запанує мир зовнішній і внутрішній та міжнародні відносини дозволять перейти до подібної демократизації армії".

Далі йшов сам статут армії з таких розділів: „I. Загальні права й обовязки; II. Відносини між козаками й старшиною; III. Ради й Суди та IV. Форми одежі".

Не буду тут наводити цього „Статута", що мав повно недоговореностей, деяких суперечностей та ввесь був пересякнений „даниною того часу" — псевдо-демократизмом.

Здавалося, що цей „Статут" все таки треба було витати, як перший крок на шляху до встановлення певних твердих принципів, на яких повинна будуватися українська армія. В самому „Статуті" було зазначено, що „з огляду на переходовий революційний час, тепер не може бути вироблено повного й постійного статуту, тому ці короткі правила треба вважати тимчасовими і до них може бути зроблено відповідні додатки й зміни, яких буде вимагати життя й потреби часу".

(Далі буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЦЕГОЛКА В СПРАВІ СИРОТИНЦЯ У. Н. С.

Тішуся дуже, завважививши серед нашої іміграції відраду і повну надії на красшу будучність прояву, — а саме: велике заінтересовання і систематичну праця в напрямі будови Сиротинця У. Н. Союза. Я вважаю, що вже саме спопуляризовання тої гадки — се великий позитивний крок наперед, і ледви чи не найбільший позитивний успіх американських Українців за послідні два роки.

Живе заінтересовання Сиротинцем У. Н. Союза завважав я не лише помежи членами У. Н. Союза, котрі на сторінках „Свободи" раз враз в справі Сиротинця голос забирають і других заохочують, але у всіх Українців, без згляду, чи є вони членами У. Н. С. або ні, то всі вони справою Сиротинця дуже цікавляться і жертв на сю ціль не жалують.

Серед сих проявів можна певно сказати вже тепер, що Сиротинець-Захист У. Н. С. не є вже фантазією-мрією, лише реальним здобутком культурним і національним, який вже в дуже короткім часі побачимо.

Відомо кождому, що коли хочемо поставити солідний і тревалий будинок, — мусимо вперед приготовити солідний плян і „specification", після якого то будинок будемо ставити. Будинок, ставлений без попередного добре обдуманого пляну, — розвалиться в короткім часі, або не буде служити тій цілі, для якої його будовано. Тому — Позір!! Обробім докладно плян, який би гарантував трівку і сильну екзистенцію інституції, до будови якої забираємося.

Судячи після заінтересовання ся тою справою, — маю надію, що найдеться досить помиж нами таких людей, котрі, прочитавши мої гадки в справі Сиротинця, — розважать над ними, — їх переваклують і вискажуть відтак свою гадку в тій цілі, щоби від себе доложити цеголку під ту будову. Томужто, щоби не забирати місця в часописи, а часу у читачів, я хочу коротко звернути увагу тих, якім Сиротинець на серци і які той Сиротинець будувати будуть, на такі дві важні річи:

Перше: Заки будемо купувати грунт під Сиротинець, мусимо розважити вперед: де? і кілько того грунту треба? Се є справа дуже великої ваги! Щоби не бути голословним, вкажу на примір. „Соединение" купило для Сиротинця фарму зложену з 300 акрів управного грунту, враз зі всіми фармерськими будинками і приядами. Купуючи сю фарму, — думали, що вона бодай в якійсь части буде покривати кошти урядження Сиротинця. Тимчасом фарма не лише, що не приносила жадного доходу, але кождого року приносила кільканалцять тисяч долярів страти-видатку. Супроти сього заряд Сиротинця лишив тепер обсягом 200 акрів землі, а управляє тепер лише 100 акрів. Се помогло о стільки, що сума утрати на фармі є менша ніж була попередно, коли управлялося 300 акрів, — але і так при управі 100 акрів „Соединение" доплатило за послідний рік понад $10.000. (На бажання, я можу послужити точними цифрами). Щоби хтось не зробив закиду, що може там не знають, як господарити або несовісно господарять, скажу коротко, що адміністрація Сиротинця Соединения находиться в дуже солідних і совісних руках. Директор Сиротинця о. Р. заки обняв свій уряд, звидав многі американські сиротинці, щоби запізнатися ближше з адміністрацією такої інституції і переконався, що у всіх сиротинцях, які мають фарму, до фарми мусять доплачувати. Після слів директора Сиротинця Соединения о. К. Р., — Сиротинець більше не потребує як 10 до 20 (найбільше) акрів землі, — деби діти могли мати досить місця на забаву, а попри тім, щоби можна мати кусень огороду на свіжу ярину. Се річ дуже важна, коли возьметься під увагу, що деякі з нас, говорячи про Сиротинець У. Н. С., мають на думці 600—1200 акрову фарму!!! Супроти сього, про що я висше згадав, се забилоби нашу інституцію зараз у початках, — а в нас самих викликалоби зневіру, апатію і деморалізацію.

В тім случаю учімся тут коштом других і не робім блудів, за які другі дорого заплатили.

Друга справа, про яку хочу згадати, се морально-релігійне виховання сиріт у Сиротинци У. Н. Союза.

У. Н. Союз се інституція національна й асекураційна. Яко інституція національна вона положила неоціненні заслуги в національнім вихованню і освідомленню нашої іміграції в Америці, як також подала дуже много матеріяльної помочи Рідному Краєви. Яко асекурація вона отерла слези тисячам вдів і сиріт по померших членах У. Н. Союза. І тут, як в кождій иншій асекураційній інституції, релігія членів асекураційного товариства не має відгравати жадної ролі. Однак инакше мається справа зі Сиротинцем! Сиротинець — се інституція виховавча. В нім мають виховуватися наші діти. Там має бути виховане будуче наше покоління! Як його виховаємо, таким воно буде! Тут ніхто не може сказати, що У. Н. Союз не узнає жадної релігії — то і Сиротинець У. Н. Союза не може признавати, ні мішатися до жадної релігії! Вже раз сказали таке большевики, викидаючи всяку релігію у вихованню молодежі, — і до чого дійшли? Сиротинець, в якім діти виховуються без всякої релігії, — се не інституція виховавча. Думаю однак, що й та справа була вже обговорена урядом У. Н. Союза, але не зашкодилоб, щоб і ширший загал знав про те.

Отсі дві, на мою думку дуже важні гадки, — я піддаю під розвагу всім, що ревно і розважно дбають і стараються, щоби забезпечити нашу власну будучність, виховати як найкрасше нове покоління, — і збудувати для нас самих вічний, живий памятник: Сиротинець-Захист У. Н. Союза.

о. Володимир Сполітакевич.

ДЕВЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ, ЯК УБИВАТИ ОРГАНІЗАЦІЇ.

1) Не ходіть на мітінги.

2) Як ідете, то приходіть пізно.

3) Як вже прийдете на мітінг, то шукайте конечно блудів в урядниках і в своїх братах-товаришах.

4) Ніколи не принимайте жадного уряду. Ліпше є критикувати другого, як самому щось робити.

5) Дуже гнівайтеся, як вас не виберуть до комітету, а як вас виберуть, то не приходіть на їх збори.

6) Як вас предсідатель питається про опінію в якій важній річи, скажіть йому, що ви не маєте нічого до говорення, але по мітінгу розказуйте кожному, як дану річ треба було зробити.

7) Робіть лише те, що обовязково мусите виконати, але як інші члени хотять щось більше зробити й організації помогти, то кричіть, що організація попадає в „кліка".

8) Не платіть на час своїх вкладок-належитостей, або не платіть їх цілком.

9) Не завдавайте собі труду в придбанню для своєї організації нових членів, нехай хтось другий тим журиться...

Переповів **Володимир Сегінь,**
Філаделфія, Па.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Рідна Школа.

Дня 5. серпня відбувся в Филаделфії пікнік Рідної Школи, уладжений заходом шкільного комітету. Це товариське свято показало ще раз наглядно, що справа рідного шкільництва в Филаделфії має за собою загальну підтримку громадянства.

На заклик комітету Української Школи українське громадянство Филаделфії прийшло масово на пікнік. Біля тисячки старших громадян, молоді й дітвори провело при чудовій погоді кілька годин на веселій товариській розвазі. Комітетові, учителі, представники і члени ріжних тутешніх громад взяли на себе охоче й безкорисно працю для підготовки і виконання програми пікніку. Приємно було дивитися, як складно працювали рука в руку на своїх місцях для одної справи громадяне з усіх околиць нашого міста, з Норту і Савту, з Найставну і околиць 23-ої вулиці, з Манаюнку і т. д.

В діточих січових вправах, що відбулися на пікніку, взяли участь теж діти з усіх частин Филаделфії. Коли вивчення цих вправ удалося, не зважаючи на невідповідну літню пору, то велика заслуга в цьому батьків тих дітей, що посилали їх на проби з далеких околиць, платили декілька разів тижнево дорогу, а деякі навіть самі привозили свої і сусідські діти і забирали назад до дому, щоб уможливити цей спільний виступ.

Побіч першого шкільного концерту з червня цього року це був другий випадок, що наша дітвора з ріжних закутин міста виступала як одна громада. Колиб Рідна Школа зробила тільки те одне, щоб такими спільними виступами розбудила в цих молодих филаделфійських Українців з ріжних околиць почуття приналежности до одної української громади і одної української народности, то вже тим вона зробилаб велику роботу.

Пікнік приніс теж значний матеріяльний успіх, даючи $140.17 чистого доходу. Відповідно до призначення, четвертина цього доходу ($35.00) піде на будову Дому Українських Інвалідів у Львові, а решта ($105.17) на Фонд Рідної Школи в Филаделфії. На цьому фонді стоїть вже сума $22.35, яка назбиралася із збірки на шкільнім концерті з червня. Всього Фонд Рідної Школи виносить тепер отже $127.52.

Тим чином створено вже початок фонду, що має дати підставу пляновій організації української школи в Филаделфії. Завданням громадянства буде доповнити цей фонд своїми жертвами, щоб забезпечити виконання шкільної програми, яка повинна увійти в життя в найближчім шкільнім році.

Українська молодь кожного віку мусить дістати свою рідну освіту! Мусимо обхопити українською школою тисячі нашого молодого покоління в нашій громаді. Для дітвори мусимо дати українську початкову школу, для підростків і старшої молоді відповідні курси. Це наше найперше завдання. Це власна, найближча справа кожного українського громадянина.

Комітет Української Школи в Филаделфії, Па.

ПРАЩАННЯ ПОГИБШИХ ЛЕТУНІВ.

Коло Флинт у Північній Валії (Велика Британія) викинула морська вода на беріг 1. серпня фляшку, в котрій найдено картку. На картці було написано: „Прощайте всі! Під тим підписані: „Елсі і Мек Кай" і „Капітан Гінчлиф". А ще дальше замітка: „Упали серед мраки і бурі".

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

В Джемейці дня 6-го серпня помер гром. Кирило Буняк. Покійний родився на галицькій Україні, в селі Помонятах, пов. рогатинський. Вступив в члени У. Н. Союза 12 лютого 1926 р.

Завше був щирим і не забував за свій рідний край та за поневолення братів. Ніколи не відмовився від народних цілей чи инших збірок — як рівнож належав до комітету допомоги односельчам села Помонят. Не жалуючи свого труду, ходив по колекті і так працював майже до останних хвиль, доки не забрали його на операцію, де по трох днях попращав сей світ і пішов на вічний спочинок, лишивши жену і семилітнього синка сиротами.

Земля Йому пером!

ШКОДА ВІД ГРАДУ ЗРОСТАЄ В САСКАЧЕВАНІ.

Шкода від граду в Саскачевані вже тепер перевисшає шкоду, яка була в минувшім році, і компанії, що асекурують від граду, рахують собі, що будуть щасливі, як перебудуть сезон без недоборів.

Михайло Зощенко.

ЗАЧАРОВАНІ СЕЛА

На засіданню окружного виконуючого комітету рішили побороти як найзавзятіше страшну язву фабрикування самогонки.

— Чорти знають, навіщо вони гонять цю горілку, — говорив предсідник. — Дано їм розривки, побудовано школи і народні доми, продають навіть монопольну трицятьпроцентову горілку. А вони все ще таки фабрикують отрую.

— Монополька слаба і дорога — запримітив з тиха один із членів комітету. — По ній треба бігати безупину...

— Хто так говорить?

— То я, розмовляю з товаришем. Монопольки треба випити дві пляшки, тамтої одна вистане і ти вже пяний — говорив ще тихше той сам голос.

— Самособою — відповідав сусід.

— Тож, товариші — говорив далі предсідник — досі нічого не помагало.

— Треба утворити комісію трох і післати її на село інкогніто, негайно. Бо колиб це наволоч завчасу довідалася, то сховають пляшки тай знову зачнеться те саме.

— Правда. Треба забрати зі собою почтаря Федора; він знає всі ці закамарки, то вже скорше дамо собі з ним раду.

— Не треба довго шукати — говорив предсідник — в кождій хаті роблять самогонку.

Предсідник вкусився за язик і оглянувся, чи нема чужих.

— Найважніше, аби винуватців приловити на горячім учинку. Всіх пяних треба відставити до вязниці, а потім ми вже порадимо собі з ними. Передівсім гостро зревідувати треба села Семенівку і Стрешнево. Там, без уваги на всякі заборони, все ще роблять самогонку і то дуже богато. Там треба післати людей, яким можна вповні довірити. Там страшно.

Вибрали трох членів виконуючого комітету і вислалали їх на села.

— Товаришу Матюшин — сказав предсідник, стоячи на ганку, коли комісія трох у великих кожухах сідала до саней. — Товаришу Матюшин, найважнійше, аби приловити тих людей на горячім учинку.

— Коли попадете на пяних, пришліть їх тут негайно саньми. А ви самі мусите там остатися.

— Ти, Федоре, покажеш їм ці кривяки тай, памятай, щоби всіх пяних відставити негайно.

Почтар у кожусі не оглядався, а ждав аж усі всядуть. Потім відвернувся до предсідника, витер ніс рукавом і сказав:

— Ми вже це зробимо. Тож у дорогу!

* * *

— Щастя, що маємо порядні кожухи, інакше ми змерзли би! — відізвався другий член комісії, бурмотливий, довговусий добродій. — Тепер є двацять степенів зимна.

— Реоміра, товаришу Матюшин — сказав третій член комісії, невеличкий, з високо піднятими бровами і зачудованим виразом лиця.

— Коли рахувати по Цельзієві, то ще холодніше.

— А хай то чорти — каже знову другий. — Тепер добре було би сидіти в теплій хаті! Ну, будь ласка, скажіть мені, навіщо то люди займаються тією поганю? Таж знають, що шкодять собі і державі. А всетаки не перестають. Що то значить?

— Видно, не можуть обійтися без того — пробурмотів предсідник.

— То походить із темноти, товаришу Матюшин — озвався третій. — Люди пють цю свою горілку, а не знають, що вона шкодить здоровлю.

— Але тепер прийшло вже до того, що вони всюди оснують свої покутні горальні.

— Залежить де, — задримітив погонич, звертаючися до гостей. — В деяких селах виловили вже всіх горальників. Лише в цих двох селах, Семенівці і Стрешневі, нічого не вдієш, як це вже сказав товариш предсідник.

— Що це значить? Чорт зна, якось нічого не помагає.

— Може вони дають хабарі? — спитав несміливо третій член комісії трох.

— Цього не знаю — відповів погонич. Як доїхали до розстайних доріг, погонич спитався: — А тепер куди?

— Їдь до Семенівки.

Коли були недалеко села, спитав предсідник:

— Відки зачнемо?

— Всеодно, — відповів погонич — тут годі помилитися. Попробуймо тут.

Вказав на якусь почорнілу хату з розваленими східцями.

— Я злізу і приготовлю все. Ви підіждіть тут, прийдете пізніше. Я вдам, що хочу напитися горівки, пляшки поставлю під лавкою. Там маєте шукати. Присягаюся, ця голота не боїться нічого!

Погонич пішов. Предсідник комісії трох Матюшин вказав розвалені східці хати:

— Це наслідок пянства, товариші.

— Гідне пожалування, товаришу Матюшин, — говорив третій член комісії.

— У найбогатшій країні світа люди жиють наче безрогі. Треба тут частіше приїздити, що дня відвідувати всі округи.

За кілька хвиль поїхали далі. Погонич тріснув з батога. Зіскочили перед хатою та ввійшли до середини. В хаті сидів погонич при столі. На столі стояло горнятко і чайник. Більше нічого.

З боку на лавці сидів господар. Не ворухнувся та рівнодушно поглядав на прихожих. Члени комісії сягнули під лавку тай витягнули пляшку.

— То не жарти — сказав предсідник. — Готовся, брате, підеш у тюрму.

Господар підвівся ліниво тай став шукати шапки.

— Що ти там маєш? — спитав другий комісар, поглядаючи на піч. Витягнув ще три пляшки.

Господар навіть не озирнувся, пошкробався в плечі тай далі шукав за шапкою.

Другий комісар поставив пляшки на столі, глянув на них до світла тай станув наче вкопаний.

— Що з тобою? — спитав третій.

Одначе тамтой мовчав і стояв нерухомо. По хвилі пробормотів:

— А то мистці, хай їх чорти! Через їх горівку зобачиш Москву!

— Чиста як сльоза, — обізвався погонич.

— Третій член комісії присунувся також, глянув на пляшки до світла й поблід.

— Такої горівки я ще ніколи не бачив, товаришу Матюшин! — відізвався нарешті.

Годину пізніше таку саму добичу найшла трійця у Стрешневі, заарештувала двох селян і сконфіскувала сім пляшок.

Другий комісар поставив усі дванацять пляшок рядом на столі, схилився, прижмурив одно око і приглядався пляшкам до світла. Третій прикучнув біля стола. Предсідник мірив кроками хату, кривився і затирав закостенілі руки. Погонич стояв із шапкою та батогом у руці і говорив:

— Можете переїхати цілу губернію, а такої горівки не найдете ніде. А чому? Тому, що ці люди працювали над нею з любовю, з посвятою.

— Так, товаришу Матюшин, замісць трудитися при відбудові країни, вони цим займаються...

— Семенівська тому добра, говорив далі погонич — що чиста. Стрешнівська горівка мутна, але зате відразу бе до голови. Боже мій! Після одної склянки лазиш рачки.

— Та? — спитав другий комісар і вказав на пляшку.

— Та?

— Так, чиста наче сльоза — потвердив задуманий комісар.

— Насамперед виставляють її в холоді, — говорив погонич — а потім чистять ріжними способами. Потім вона вичиститься наче божа роса. То залежить від смаку. Один усе віддасть за чисту горівку, крізь яку можна Москву побачити. Другий хоче, щоби горівка зараз звалила його, розум замрачила йому.

— Товаришу Матюшин, глянь но, тут є семенівська горівка, тут — стрешнівська, зараз запримітиш ріжницю.

— Ах, ці собаки, — відізвався другий комісар — як би не пильнувати, то все пропили би. Що то за нарід! І що то значить?

Предсідник стояв тепер біля пляшок. Потряс головою і сказав:

— Так, ось і маємо... Котра з них смачніша? — спитав погонича.

Цей подумав і відповів:

— Щодо смаку — то, як я сказав, обі однакові. Але щодо сили, то стрешнівська ліпша, о ліпша!

* * *

Якої пів години пізніше предсідник комісії трох казав привести заарештованих мужиків. На столі стояло рядом девять пляшок. Члени комісії трох сиділи на лаві, підперли бороди — таксамо рядом. Гляділи на пляшки та говорили:

— Дивися, яка ця мутна. Коли не знаєш, то візьмеш її, гадаєш, що там меньше мішанини. Колиж ти розумний, знаєш, то її не рушиш, бо ти мусів би взяти дві пляшки; тої одна вистане, а наслідок той сам.

— Скільки там пляшок?

Предсідник став рахувати, ударяв пальцем у кожну пляшку. При третій вдарив з боку тай-вже далі не міг.

— Більше на право — сказав погонич.

— Матінко Божа! Бачу мій палець подвійно.

— То наслідком морозу, товаришу Матюшин.

— Ох, братці — озвався предсідник, як побачив у дверях заарештованих мужиків. — Щож скажете? Ви тут зачаровані. Вже ми вас вилічимо. Одна ніч у холодній стодолі, в арешті, то перейде. Мусите безупину працювати замісць того... Ах, до чорта, як то голова розбирає!

— Вона, що правда, мутна. Що ви, до чорта, робите, щоби дістати таку горівку? Алеж то бе до голови, проклята.

— До сто чортів, шіснацять пляшок на столі, — озвався другий член комісії трох — хто ще більше поставив?

— Є лише вісім, то тобі так здається, то від морозу — сказав третій член.

— Тож добре вже, сідайте. Напийтеся в останне — сказав предсідник. — Але потім борони Боже... Так, ця країна, ця нещасна країна всі сили висмажує на відбудову... А ви замісць... Горе вам і вашим дітям!

— Що тижня требаби приїздити сюди — відізвався знову третій — тоді було би інакше.

— Пийте, не церемоньтеся, — сказав предсідник до арештованих. — Ми, браття, прості люди. Ви винні тай будете покутувати за це. Але тепер пийте, пийте! На дворі зимно... Ваша комірка також буде холодна... Федоре, йдіть запрягати.

— Вияснить нам цю тайну, що це значить — питався другий комісар, глядів тупо перед себе та робив великі забавні рухи взад і вперед, начеб хто попихав його. — Богата країна... молодий нарід — бурмотів — і така зараза, що все псує...

За якої пів години погонич вернув у хату. Члени комісії трох сиділи біля себе, голови поклали на столі. При дверях стояли мужики із шапками в руках.

— Готові? — спитав погонич.

— Ніби готові, — відповіли селяни.

— Матінко рідна! Тепер поможіть навантажувати.

Чотири мужики схопили заспаних під пахи, взяли їх на плечі з руками звішеними через рамена і так поволікли їх наче мішки до саней. Другий член комісії трох пробудився на хвильку, зітхнув глибоко тай сказав:

— ...Замісць відбудови країни... роблять щось такого... і що це значить?

Переклав **Мих. Середа.**

ДВІ ФІЛЬМИ.

„Чотири сини" і „Ангел вулиці".

Кіно належить до нового мистецтва, яке поступає велитенськими кроками, обіцюючи кольосальні можливости, а одночасно наражуючись на небезпеку упертися в мур.

Вже кіно-директори всіма пятьма змислами шукають тем. Платять кольосальні гроші за оригінальні сценарії, часом доводять техніку та фотографію до казкової віртуозности і все таки перед кіно вже маячить мур, в який може впертись це нове мистецтво, коли не віднайдуть чогось нового, що дасть кінови нову, другу молодість. Правда, вже ніби накреслюється той новий шлях. Це мувітон, говорячі образи, але трудно ще сказати, яку позицію він займе. По тому, як зустрічає публика новий винахід, судити не можна, бо як і всяка новина, мувітон може подобатись зпочатку, а потім? Хоч як ідеально булаби скомпонована фільма, ніколи не вдасться осягнути ілюзії, бо ріжниця між скорістю звука і світла буде все істнувати. Та це мимоходом лише, як риска, яка має підкреслити, наскільки тяжке є положення режісерії в кіно.

Для кіно був і лишиться на завше головним чинником сюжет, інтрига, трики, за якими однаково полюватимуть завше, бо вся кіно-індустрія розрахована на масу, навіть не на середнього глядача.

Вдячним матеріялом для потрібних кінових сюжетів була війна, епізоди якої й до нині становлять головний матеріял для сценаріїв.

Але почувається вже, що і военні теми потроху тратять інтерес і чим далі спогади про війну тікатимуть в минуле, тим менче буде цікавитись маса военними фільмами. Режисери вже піймали своїм нюхом той упадок інтересу і доказом того може послужити фільма „Чотири сини", де війна не домінує, де не показано ні одної битви. Нема зовнішніх ефектів, нема специфічних страхіть війни. В цій фільмі вся дія обертається навколо матери, котра має чотирох синів, і з котрих трох загибають у рядах німецької армії, а один беться з Американцями проти Німців. Тут вперше показано не геройство матери, посилаючої дітей на війну, а переживання неньки, в якої відняли їх і послали на смерть. У цій фільмі може вперше Німці змальовані людьми без режисерського патосу.

В маленькому містечку в Баварії живе удова з чотирма синами. Найстарший з них служить при війску в томуж містечку, а трох других живуть дома, як сільські специялісти: хлібороб, коваль і пастух. В день, від якого зачинається драма, син-хлібороб вертається з поля на возі наладованому снопами і по дорозі зачіпає соломою барона, майора, що щойно приїхав до міста як командант. Обурений офіцир бє по лиці Йозефа, викликаючи в тому ненависть до того наду, який дозволяє офіцирови на таке насильство над людиною... Прийшовши до дому, дістає лист з Америки і в цьому народжується думка покинути Баварію і поїхати у вільну країну. Мати не дуже сперечається, бо син хоче поїхати лише заробити грошей. Після гучного бенкету молодий хлопець іде до нового світа. Тут він хутко освоюється, жениться, має бизнес. В додаток до матеріяльного добробуту в нього родиться син. Тимчасом в Европі вибухає війна і перші два брати йдуть на війну. Скоро приходять вісти, що обидва загинули і якраз в той мент, коли мати занята приготовленням подарунку синам на фронт.

Мати, як всяка мати, тяжко приймає новину і це накладає своє тавро на неї. Вона хутко старіється. До того прилучаються злидні, не через те, що нема кому заробити, а тому, що ціле село мусить живитися з державної видачі. Але доля далі бє. Командант місточка приходить до неї і забирає до війска останнього сина. В цьому місці режісер, або свідомо пересадив, або просто не знав побуту Німців. Бо абсолютно виключеним є дикунське поводження німецького офіцира з жінкою, котра стратила вже двох синів.

В той час Америка виступає у війну і четвертий син опиняється в американській армії.

І от одного разу удасвіта на розвідці Йозеф чує голос Німця, який кличе матір. Крик розриває йому вуха, він іде на той крик і находить раненого... менчого брата, котрий на мить очунявши пізнає брата і вмирає.

Знов дія переноситься до баварського місточка. Мати пере шмаття й тут діти приносять радісну вістку про кінець війни. І якраз тогож дня приходить відомість про смерть ще одного, найменчого сина. Почтар, що вже два рази приніс сумну новину, через силу йде до вдови; в тій ході чути жах та горе всього німецького народу. Видно той жах, на який не звикли звертати уваги. Плачучи, подає листа якраз у той мент, коли мати готує одежу гірського пастуха, що має вернутися під рідну стріху.

Але з цією останньою сумною вісткою наступає злом. Син Йозеф, що виїхав до Америки, пригадав матір і виписує її до Америки. Радість охоплює не тілько матір. І почтар і учитель і мейор — усі радіють з радости матери, а виряжаючи її на потяг, навіть плачуть.

Кінець зроблено по американськи.

Поки Йозеф воював, жінка розбогатіла, син виріс, він щасливий. І коли, не найшовши матери на Еліс Айленді, вертаються до хати, находять матір заснувшу на кріслі з внуком на руках.

Це вся фільма. Я вже вище казав, що фільма, хоч і военна, має в собі дуже мало війни. Але не тому тілько, що публиці надокучили военні теми. Вже вони перетрвалені та заялозені. Кріза присовуються, а їй на поміч поспішає мувітон. У всякім разі „Фор сонс" варто побачити. Є багато чудових місць. Акторів підібрано дуже вдало, а з них різко виділяється мати, яка дала безліч нюансів переживання людської душі і що головне: ні в одній сцені вона не повторювалася.

Василь Бобрів.

(Кінець буде)

СКІЛЬКИ СЛІВ УЖИВАЮТЬ ЛЮДИ?

Скількість слів, якими послугується людина, зростає від дитинства до пізного віку, коли вже умовий розвиток і образування закінчилися. Найскорше зростає число слів у дитинстві, але не одностайно, бо залежить і від стану здоровля дитини і її життєвих досвідів.

В першому періоді мови дитини легко є порахувати слова, яких вона вживає, пізніше вже дуже тяжко, бо талант творення розвивається нераз із подиву гідною скорістю. На Україні, наскільки відомо, ніхто не слідкував зросту слів, якими послугується дитина у ріжних часах свого розвитку. Є, щоправда, цілий словарець діточої мови у великій науковій праці „Труди" Чубинського. В Швеції й Америці пороблено вже відповідні досліди, пороблено статистики, самособою індивідуальні.

Мати дитини Вінфілд С. Гол слідкувала свою дитину. Дитина ця на десятім місяці життя мала у своїм словарі три слова, в одинацятім 12 слів, у дванацятім 24, в тринацятім 38, в чотирнацятім 48, в пятнацятім 106, в шіснацятім 199, а в сімнацятім 232.

Коли ця дитина скінчила 6 літ, знову робили досліди над її слівником, так що на всіх меблях у цілім домі розкладали картки паперу й олівці та записували все, що дитина сказала. По двох-трох днях картки збирали, слова порядкували й укладали поазбучно. І знову розкидали картки, щоби можна зараз записувати всі слова, сказані свобідно дитиною. Незалежно від того вели ріжні розмови, щоби дитині дати нагоду вживати всі слова, які пізнала передше. Так по місяцеві (дитина мала тоді шість літ) уложили словарець тої дитини. Слівничок цей містить 2,688 слів, крім імен власних і числівників.

Данський лінгвіст Отто Єсперсен, згадуючи це, каже, що дитина ця на 6-ому році життя знала без сумніву більше слів ніж 2,688, бо пораховано лише слова, яких ця дитина вживала в першім місяці 6-го року життя, а не пораховано тих слів, які дитина розуміла й могла вживати. Єсперзен радить радше провадити статистику слів, яких дитина не розуміє. Учителі взагалі поповнюють цю помилку, що звертають увагу на це, чи дитина не розуміє чужого, а присвоєного слова, а забувають, що діти не розуміють богато часто своїх рідних слів, хоч знають їх із читання або чули їх.

В додатку знане є, що в кождій мові є чимало слів, які мають ріжне значіння, залежно від речення, в яких їх висказано.

Славний англійський лінгвіст Макс Мілер на основі обчислень одного англіканського пароха подав, що якийсь англійський селянин уживав усього лише 300 слів. Єсперсен каже, що це неможливо, хоч повторив таку небилицю славний учений Вундт. Справді коли кожен хлопець (чужинець) у школі в першому році науки може навчитися чужих для себе 700 англійських слів, то як можна подумати, що дорослий Англієць, хочби і селянин, уживав менше слів. Єсперсен подає, що один шведський селянин знав значіння 26 тисяч слів. Потвердили це досліди й інших шведських лінгвістів.

Тож дорослі, на загал, уживають кілька десяток тисяч слів. Цього твердження не збиють спеціяльні словарі, які подають далеко менше слів. Обраховано приміром, що Шекспір ужив у своїх творах 24 тисячі слів, у цьому богато слів, що мають кілька значінь. Дікенс ужив 10.000 слів, Мільтон 8.000. Англійська біблія має 6.000 слів. Та чи з того виходить, що Шекспір уживав 24 тисячі слів? Ні. Це доказує лише, що для своїх поетичних потреб ужив стільки слів із засобу, який мав і який без сумніву мусів бути більший, бо крім поетичних потреб Шекспір, без сумніву, мав і инші.

Єсперзен твердить навіть, що такі прим. письменники як Золя, Кіплінг або Джек Лондон ужили в своїх прозаїчних творах богато більше слів ніж Шекспір, тому, що менше старанно добирали й вибирали слова зі словника, яким послугувалися в живій мові або думці.

ЖАРТИ.

У часах розводів.

— Наскільки не помиляюся, здається мені, що знаю вас, пане, звідкись.

— Так, пані, я був вашим першим чоловіком.

—o—

Спомин.

— Пригадуєте собі, пане Коральник, тому десять літ на отсьому місці я дала вам гарбуза, як ви просили моєї руки?

— О так, це один із моїх найгарніших споминів!

—o—

— Це справді трагічне, як той Кобільник помер!

— Думаєте, що світ богато втратив наслідком його смерти?

— О ні. Щонайбільше яких 20 тисяч долярів.

—o—

Обвинуваченого увільнили. Він розрадуваний підходить до адвоката й каже: „Пане, я не знаю, як маю вам подякувати!"

А д в о к а т: Алеж, пане, відколи старинні Фенікійці придумали гроші, це вже не є ніяка штука!

—o—

Славний італійський письменник Інавді їхав раз із Риму до Чівітавекія. По дорозі напроти математика й товариша, що їхав із ним, надійшло стадо коров, овець і коней, яких поганичі гнали на ярмарок. „Є всього 461 штук" — сказав Інавді. „Як ви так скоро обрахували?" — спитав товариш. „Я порахував ноги, а суму поділив через чотири" — відповів математик.

—o—

Вуличник задзвонив у дзвінок при дверях, на яких прибита була табличка з написом: „Доктор Мілер". Виходить якась жінка і питається вуличника:

— Що собі бажаєте?

— Може пан доктор мають які переношені штани для мене бідного? — каже вуличник.

— Доктор це я! — відповідає дуже строго ця жінка.

Ще не ходить.

Катехит: — А що, Ромку, твоя маленька сестричка, яку я хрестив, чи вже ходить?

Ромко: — Ноги вже має, але ще не ходить.

